

SKOGSBRANDHUND

doft- markering-sök
del 1

Skogsbrandhundutbildning 2023

- Pionjärverksamhet
- Ett definierat behov
- Bra resultat
- Utmaningar?

Tjänstehunden

- Vad är en tjänstehund?
- SBK regler, anvisningar, prov, protokoll, styrdokument
- Vad är skillnaden mot annan hundverksamhet?
- Vad är förväntningarna?

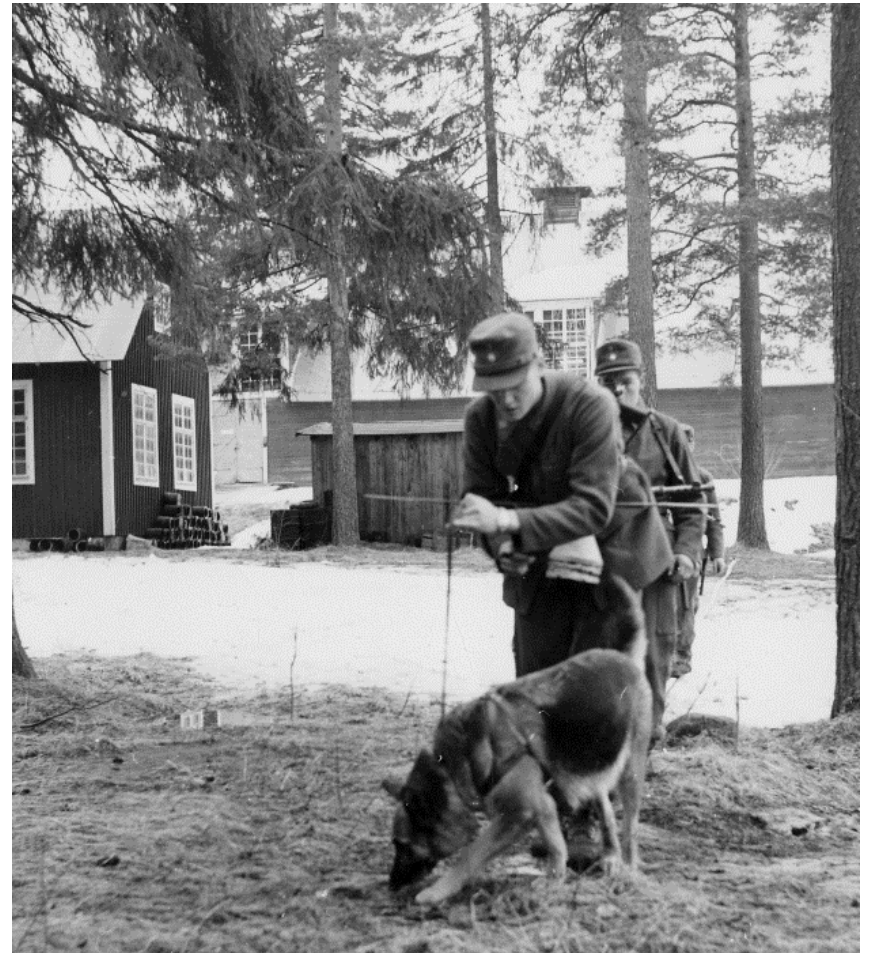
Vad är en specialsökhund?

- Specialsökhund är ett samlingsnamn för att med hjälp av hundar söka efter och markera olika dofter.
- Ett annat vanligt namn är även preparatsökhund.

Historia

- Vid Hundskolan i Sollefteå påbörjades dressyr av minhundar under 1940-talet.

Specialsökhundar i myndigheter

- Narkotikasökhund
- Explosivämnessökhund
- Minhund
- Kriminalsökhund
- Spermasökhund
- Brandhund
- Vapensökhund

Olika civila ändamål

- Ormar
- Sköldpaddor
- Termiter
- Granbarksborrar
- Vägglöss
- Mögel
- CD/DVD skivor
- Mobiltelefoner
- Elfenben
- Gasläckor
- Tobak
- Jordbruksprodukter
- Mineraler
- Sjukdomar hos djur och människor

Skogsbrand

Vanliga raser inom specialsök

Lämplig sökhund

- Jaktlust/söklust
- Byteslust/föremålsintresse
- Miljöstark
- Självständig men påverkbar
- Inte för stor jaktlust

Tester

- Föremålsintresse 🟡
- Sökintresse
- Miljö

Varför söker hunden?

Motivationer

- Jakt
- Byteslust
- Äta
- Kämpa/ kamplust

Vad kan vi nyttja?

- Jaktlust/söklust
- Byteslust/föremålsintresse
- Matintresse

Doft

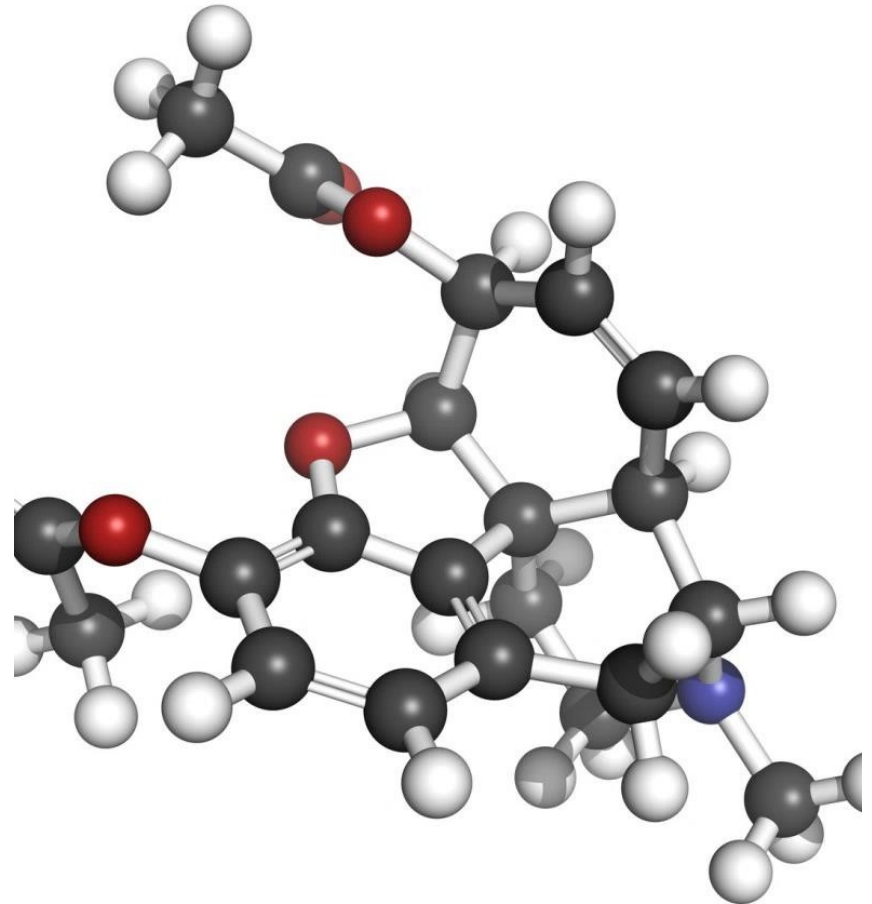
Doft

- Doft består av molekyler som lämnar ämnet och kommer i kontakt med luften
- Olika ämnen har olika ångtryck
- Vid lågt ångtryck avges få molekyler och vice versa
- Hundens har naturligt intresse för vissa dofter

Doftmolekyler

- Många ämnen innehåller spår av andra ämnen, i dessa fall kommer de flyktiga ämnena som ingår att avgå först
- Trivs i värme

- Receptor / sinnescell
- Luktcentra i hjärnan
- Lagras i minnet
- Sniffning ökar chansen att molekylen fastnar
- Hunden behöver färre molekyler än människan

Faser

- **Fast fas**, molekylerna ligger i princip stilla. Exempelvis sten.
- **Vätskefas**, molekylerna rör sig och håller inte ihop. Exempelvis vatten.
- **Gasfas**, molekylerna håller inte ihop och har större avstånd. Avdunstning, molekyler går till gasfas.

Faktorer som påverkar doftbild

- Temperatur
- Luftfuktighet
- Ljus-uv
- Liggtid
- Förpackning
- Tillsatser
- Mängd
- Förvaring
- Hantering

Kontaminering

- Är detsamma som förorening
- Sker ofta oavsiktligt
- Samförvaring kan ge kontaminering

Övrigt gällande doft

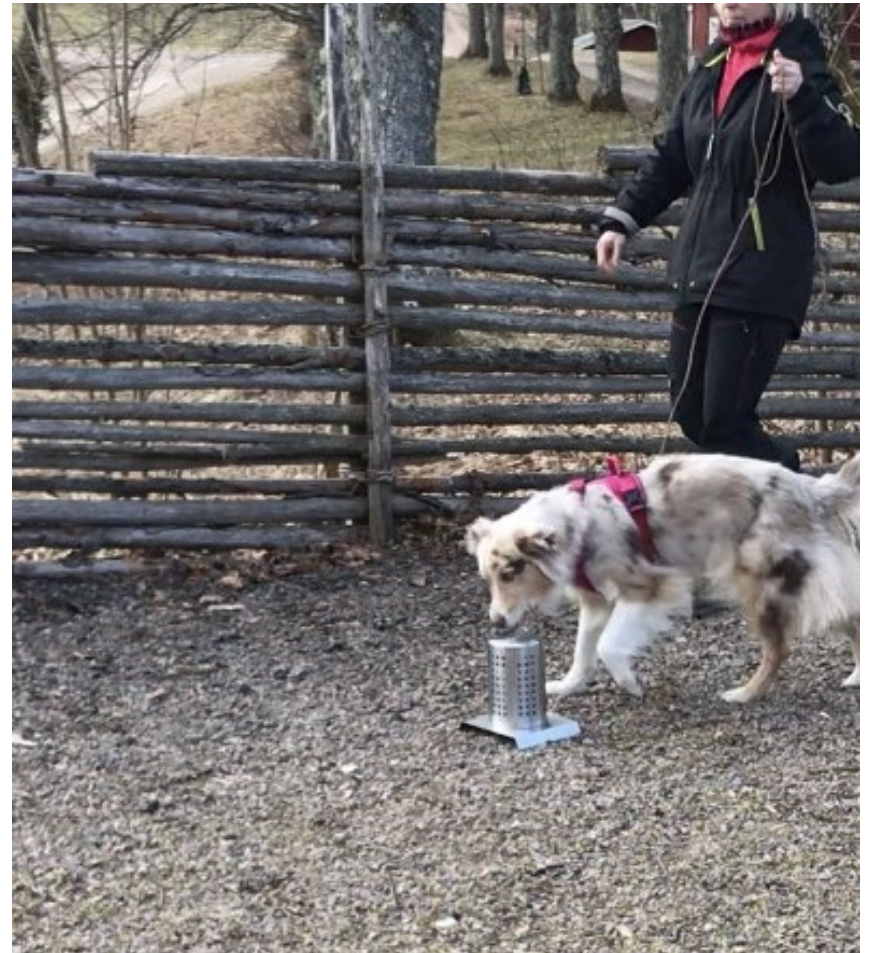
- Diskriminering-hunden mycket bra
- Generalisering-inga genvägar-bred träning
- Överskuggning/vänja luktsinnet
- Följa doftkonen-läras in

Inläarning

- Positiv förstärkning
- Negativ förstärkning
- Positiv bestraffning
- Negativ bestraffning

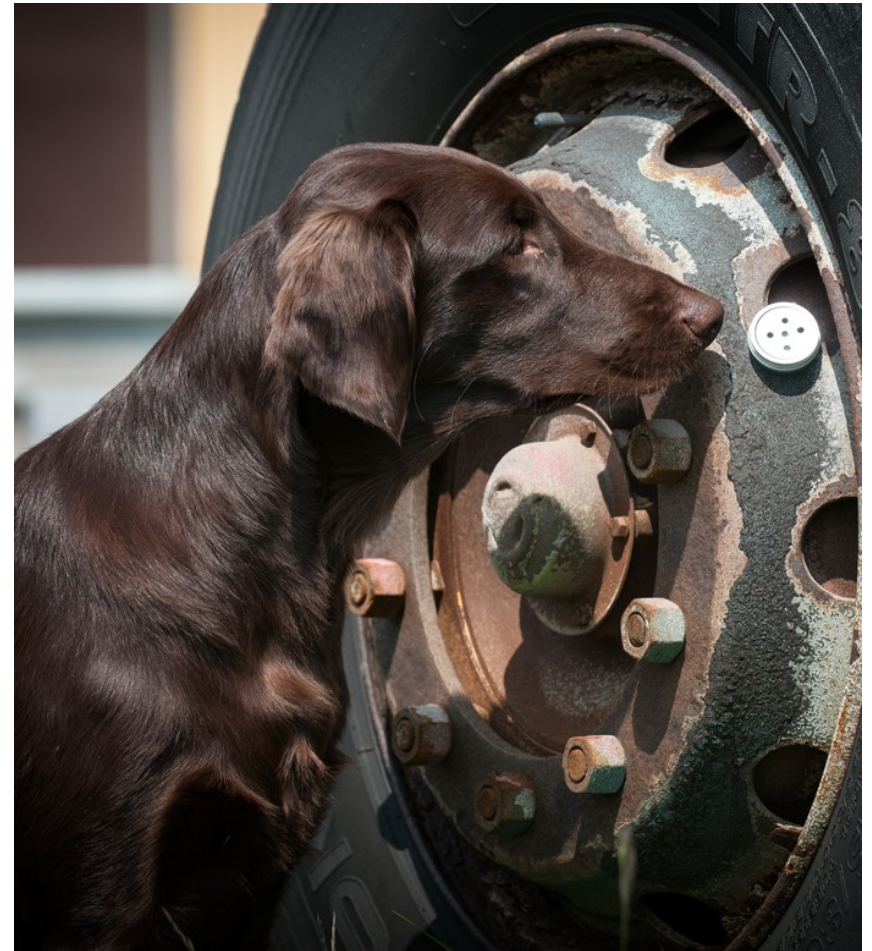
Straff & förstärkning

- Straff sänker beteendet
- Förstärkning ökar beteendet
- Positiv förstärkning- Ökar sannolikheten, lust, glädje , belönar beteende
- Negativ förstärkning- Ökar sannolikheten, lättnad, tar bort obehag
- Positiv bestraffning- Minskar sannolikheten, obehag, ljud
- Negativ bestraffning- Minskar sannolikheten, positivt tas bort, besvikelse, frustration

Vilka använder vi?

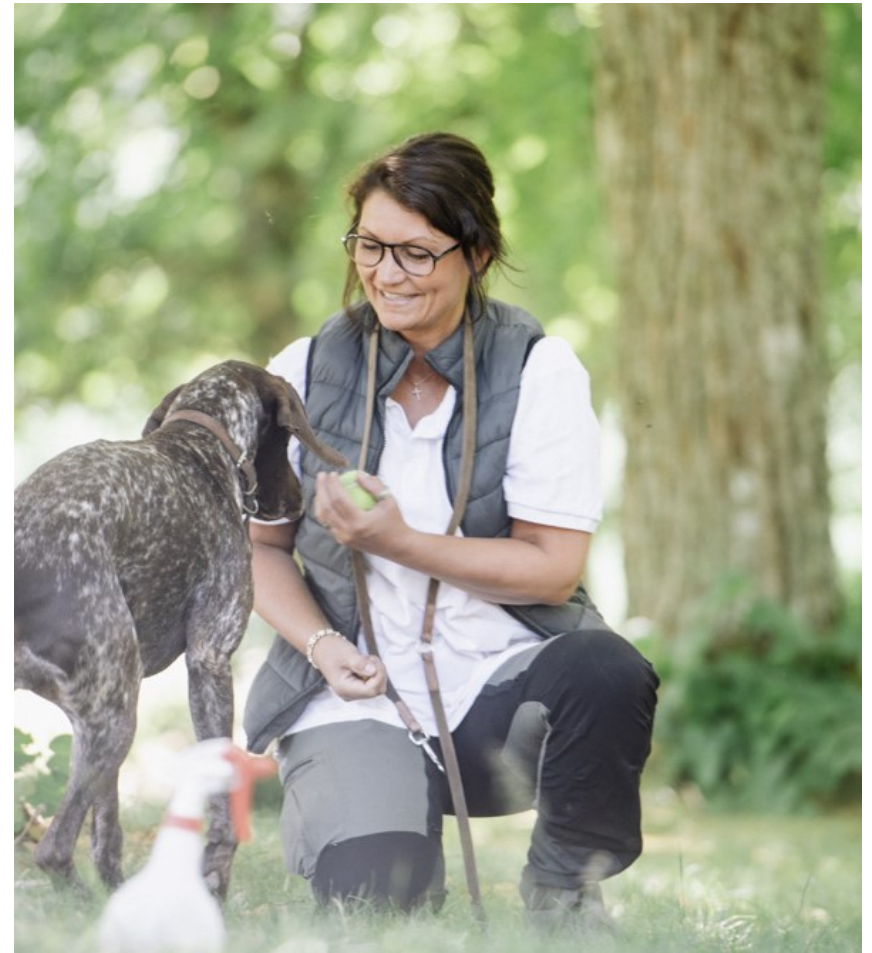
TKFF

- Timing
- Kriterier för beteenden
- Förstärkningsfrekvens
- Förstärkningskvalité
- Öka-minska

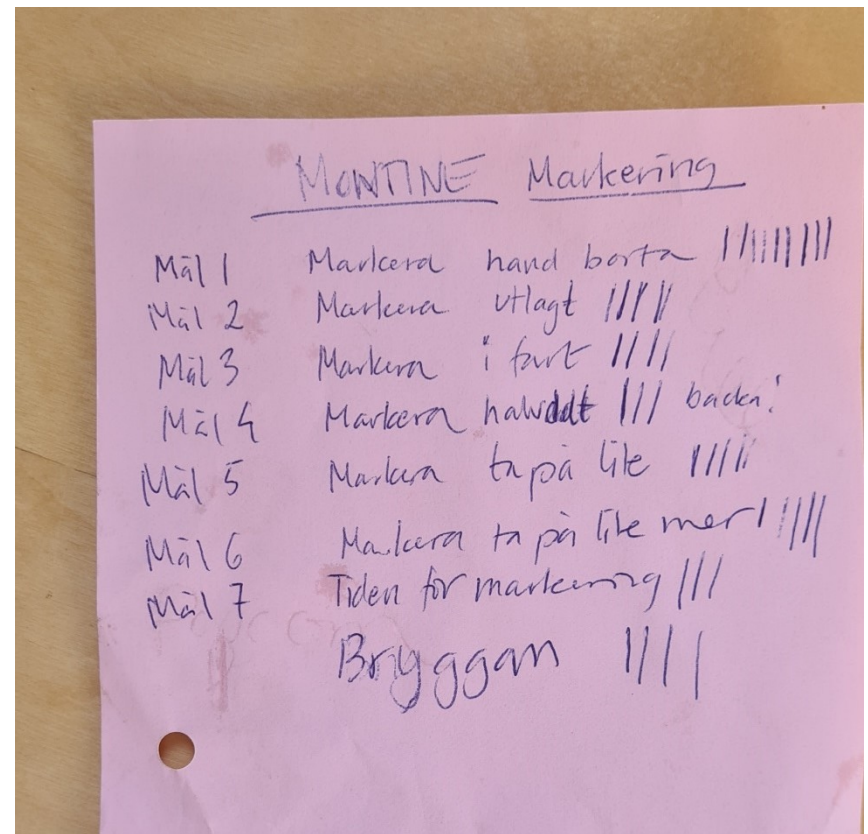
Förstärkningsscheman

- Ökar motivation och tålighet för utsläckning
- Variabla/oregelbundna scheman effektivare än kontinuerliga scheman

Stegringsplaner

- Sätt en målsättning för beteendet
- Dela upp beteendet
- Gör det enkelt för hunden att lyckas
- Små steg leder till slutmålet

The matching law

- Skapa rätt förutsättningar
- Gör rätt från början
- R.J. Herrnstein 1961 svarshastighet och förstärkningshastighet. Matchningsschema
- Duvor
- Om beteendet förstärks en viss procent kommer beteendet visa sig enligt denna procent

Markering

- Passiv-frys, sitt ligg
- Aktiv-skall, krafs
- Välj en tydlig markering som inte behöver tolkas
- Inlärninng utanför sökträningen
- Leksak/föremål
- Markering av doft ger belöning
- Belöningsschema
- Beteendekedja

Markering på föremål

Markering med belastning

Markering på leksak

Ny position

Mindre storlek

Sök med markering

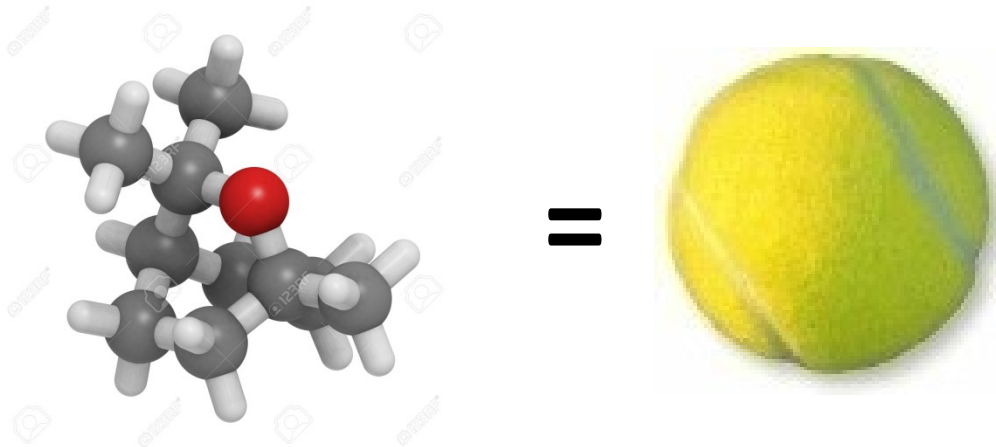

Tänk-Planera-Genomför

Inläarning av doft

- Inläring genom att skapa positiv förväntan på den specifika doften
- Koppling med boll/Kong/mat
- Klicker/belöning mot källan/belöning från källan

Doftinläarning med olika metoder

- Burkbana
- Pairing
- Smitta föremål
- Smeller

Burkbana

- Lätt att hålla ren
- Isolera doft
- Urvalsmöjlighet

Inläarning av glöddoft

- Specialgjord burk
- Innehåller både doft och värme
- Vara noga med att glöd finns
- Ingen rök

Söket

Söket

- Sök
- Lokalisering
- Markering

-Doftsäkerhet

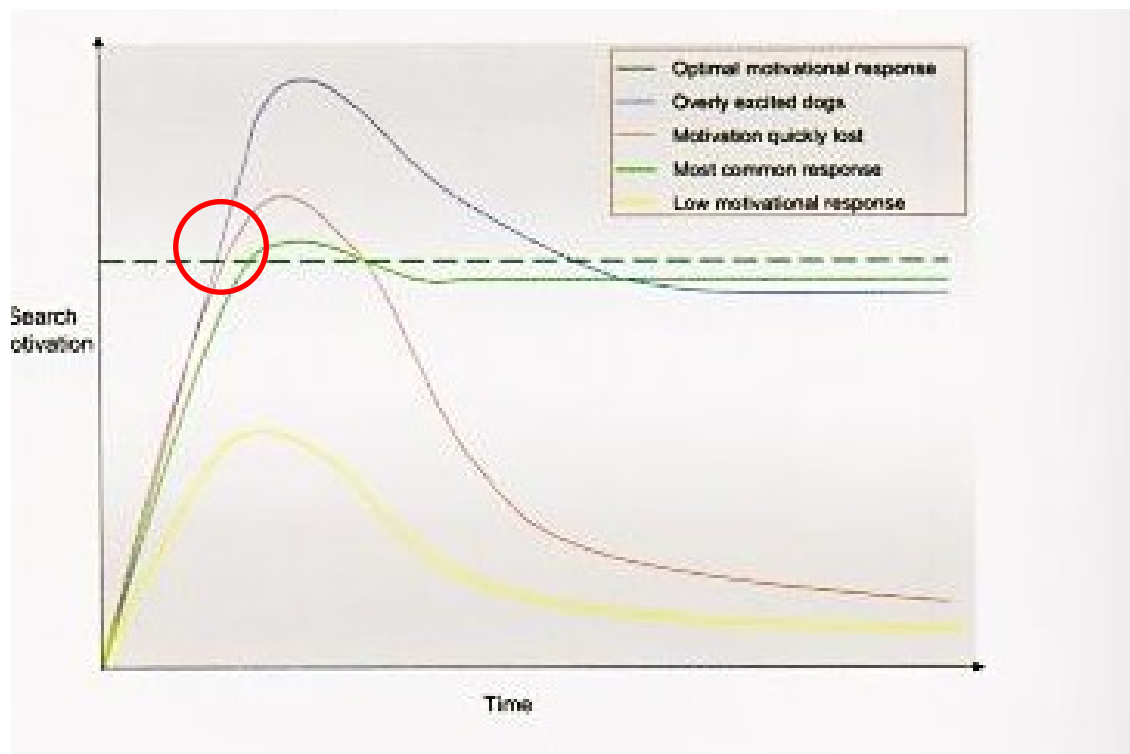
-Uthållighet

-Uthållighet i markering

Söket och söksystem

- Bra att träna i söksystem/mönster med annan doft
- Fokusera på koncentration och intensitet
- Retning-ta bort-motivationshöjning

Motivation sökhund

Ge förstärkning när hunden är motiverad

Användning av substitut för sökutveckling

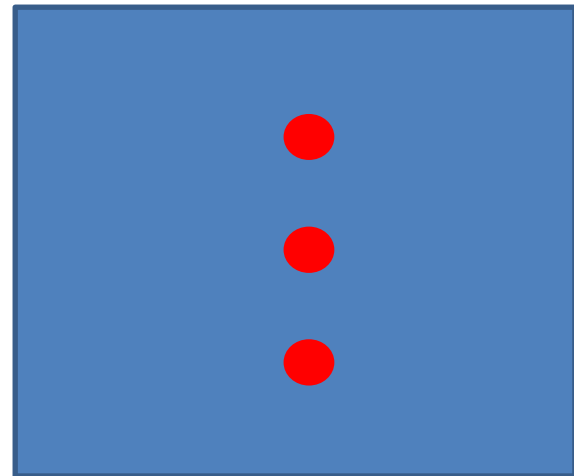

En bra start.....

.....leder ofta till bra koncentration och bra flyt

- Förståelse
- Tidig träff
- Spärrlinje

Söksystem

Grovsök

- En snabbt övergripande sök över delar eller hela sökområdet
- Föraren mer passiv och registrerar hundens sök
- Hunden söker självständigt
- Nyttjar vind i sökområdet

Detaljsök

- Noggrant på mindre område eller objekt
- Anvisningar ska vara positiva för hunden
- Grundläggs med förtroende för föraren och några anvisningar med lyckat resultat

Att tänka på:

- ✓ *Vid för mycket anvisningar kan hunden tappa sitt självständiga sök*
- ✓ *Om man anvisar för sällan kan de mista sin betydelse*

Söksystem

Detaljsök

Fördelar

Täcker alla detaljer

Noggrannhet

Nackdelar

Tidskrävande

Energikrävande

Grovsök

Fördelar

Tidseffektivt

Nackdelar

Lätt att missa svåra
gömmor

Plan från nu

- Nästa teamsmöte förslag: Lydnadskrav, kläder och utrustning
- Steg 1 markering träningsplan
- Steg 1 sök träningsplan
- Filmer skicka för bedömning
- Praktik på Nystorp En hel dag x 2 eller 2 heldagar ?
- Alla kanaler- bjuda in